

25 Φεβρουαρίου, 1989

(ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής)

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΣΟΛΩΜΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ "ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΥΛΑΚΑΣ" ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 20/86, 61/86, 62/86, 85/86

92/86, 126/86, 146/86)

-
- Βουλή Αντιπροσώπων — Εκλογές Μελών — Δημοσίευση Γνωστοποιήσεως — Ο Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος, 1979 (Ν. 72/79), Άρθρο 27(3) — Κατά πόσον ο Έφορος έχει διακριτική εξουσία σχετικά με τις εφημερίδες, στις οποίες θα δημοσιευθεί η γνωστοποίηση για την εκλογή — Καταφατική η απάντηση στο ερώτημα.* 5
- Βουλή Αντιπροσώπων — Εκλογές Μελών — Δημοσίευση Γνωστοποιήσεως — Ο Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος, 1979 (Ν. 72/79) — Επιλογή Εφημερίδων — Αυτοδέσμευση Εφόρου με κριτήρια εφαρμογή κριτηρίων με αποτέλεσμα αποκλεισμό ορισμένων εφημερίδων — Εφόσον τα κριτήρια ήταν εύλογα και αντικειμενικά η θέσπισή των συνάδει με τις αρχές της χρηστής διοίκησης.* 10
- Συνταγματικό Δίκαιο — Αρχή Ισότητας — Σύνταγμα, Άρθρο 28 — Δεν αποκλείει ευλόγους διαφοροποιήσεις — Εκτεταμένη ανάλυση της νομολογίας.* 15
- Εκτελεστή πράξη — Υλική πράξη — Γνωστοποιήσεις σχετικά με εκλογή Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων — Επιλογή εφημε-* 20

5 ρίδων σχετικά με δημοσίευση των εν λόγω γνωστοποιήσεων — Ανακοίνωση ότι δεν θα πληρωθούν εφημερίδες, στις οποίες δεν θα έχει σταλεί η γνωστοποίηση για δημοσίευση — Οι αιτητές δημοσίευσαν τις γνωστοποιήσεις στις αντίστοιχες εφημερίδες των και ζήτησαν πληρωμή — Άρνηση πληρωμής — Η άρνηση αποτελεί υλική και όχι εκτελεστή πράξη.

10 Ο Γενικός Έφορος και οι Έφοροι κάθε εκλογικής περιφέρειας έθεσαν, σχετικά με τις Βουλευτικές Εκλογές του 1985 κριτήρια, σχετικά με το θέμα της επιλογής των εφημερίδων, στις οποίες θα εστέλλοντο για δημοσίευση οι σχετικές γνωστοποιήσεις για την εκλογή. Σύμφωνα με τα κριτήρια οι γνωστοποιήσεις θα εδημοσιεύοντο σε όλες τις ημερήσιες και εβδομαδιαίες Πολιτικές-Ειδησεογραφικές εφημερίδες, που κατά το χρόνο της δημοσίευσης θα έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον
15 στον δωδεκάμηνη ανελλιπή έκδοση.

20 Τονίστηκε ότι ούτε ο Γενικός Έφορος Εκλογής ούτε οι Έφοροι Εκλογής θα είχαν ευθύνη για πληρωμή οποιοδήποτε ποσού για τυχόν δημοσιεύσεις χωρίς δική τους εντολή.

25 Οι αιτητές ήταν ιδιοκτήτες εφημερίδων, που δεν ικανοποιούσαν τα πάνω κριτήρια. Εν τούτοις και παρά το ότι δεν τους είχαν σταλεί γνωστοποιήσεις για δημοσίευση, εδημοσίευσαν τις γνωστοποιήσεις και ακολούθως εξήτησαν πληρωμή.

30 Οι παρούσες Αιτήσεις Ακυρώσεως στρέφονται εναντίον της απόφασεως, με την οποίαν οι εφημερίδες των αιτητών απεκλείσθησαν από τις δημοσιεύσεις. Ορισμένες από τις αιτήσεις στρέφονται και εναντίον της αρνήσεως πληρωμής. Οι νομικές αρχές, που εφάρμοσε το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις αιτήσεις ακυρώσεως φαίνονται από τα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα.

35 *Οι αιτήσεις απορρίπτονται χωρίς διαταγή για έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- 40 *Georgiades v. Republic (1970) 3 C.L.R. 257,*
Soteriadou & others v. Republic (1983) 3 C.L.R. 921,
Republic v. Zachariades (1986) 3 C.L.R.852,
Mikrommatis v. Republic, 2 R.S.C.C. 1235,

<i>Republic v. Arakian</i> (1972) 3 C.L.R. 294,	
<i>Antoniades v. Republic</i> (1979) 3 C.L.R. 641,	
<i>Paraxenophontos v. Republic</i> (1982) 3 C.L.R. 1037,	5
<i>Republic v. Christoudhia and Another</i> (1988) 3 C.L.R. 2622,	
<i>Mavrogenis v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 1140,	
Απόφαση Σ.τ.Ε. 3160/76,	10
Απόφαση Σ.τ.Ε. 1852/77.	
Προσφυγές.	15
Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση για τη μη εξουσιοδότηση δημοσίευσης των εκλογικών γνωστοποιήσεων στις εφημερίδες των αιτητών.	20
Α. Ευτυχίου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 20/86.	
Αρ. Γεωργίου, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις Αρ. 61/86 και 62/86.	25
Ε. Ευσταθίου, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις Αρ. 85/86 και 92/86.	
Μ. Παπαπέτρου, για τους Αιτητές στην Υπόθεση Αρ. 126/86.	30
Ε. Βραχίμη (κα), για τους Αιτητές στην Υπόθεση 146/86.	
Γ. Ερωτοκρίτου (κα) Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.	35
<i>Cur. adv. vult.</i>	
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ: Ανάγωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι προσφυγές αυτές, με εισήγηση των διαδίκων και την έγκριση του Δικαστηρίου, δικάστηκαν μαζί γιατί έχουν κοινά σημεία αναφορικά με τα γεγονότα και το Νόμο.	40

Με το διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών διατάχθηκε η διενέργεια Γενικών Βουλευτικών Εκλογών. Ο Υπουργός, με βάση το Άρθρο 17 του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, Νόμου του 1979 (Αρ. 72/79), όπως τροποποιήθηκε, (ο Νόμος), διόρισε Γενικό Έφορο των Εκλογών τον κ. Κ. Χριστοφή, Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών και τον Έπαρχο κάθε επαρχίας σαν Έφορο της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας. Ημερομηνία ψηφοφορίας ορίστηκε με το Ένταλμα Εκλογής η 8 Δεκεμβρίου, 1985.

Το Άρθρο 27(3) του Νόμου προβλέπει:-

"(3) Ο Έφορος διά γνωστοποιήσεως, δημοσιευόμενης εις τοιαύτας εφημερίδας, οίας θα έκρινεν εύλογον κυκλοφορούσας εντός της εκλογικής περιφέρειας τουλάχιστον επτά ημέρας προ της ορισθείσης διά ψηφοφορίαν και τοιχοκολλουμένης εις περίοπτον μέρος εντός της περιφέρειας εν τη οποία αναφέρει την ορισθείσαν ημέραν και ώραν της ψηφοφορίας, γνωστοποιεί τα ονόματα, διευθύνσεις και επάγγελμα των υποψηφίων και των προτεινόντων και υποστηριζόντων τούτους ως και λεπτομερείας των τυχόν δηλωθέντων συνδυασμών, τα εκλογικά τμήματα και τα ορισθέντα εκλογικά κέντρα μετά λεπτομερειών των εις έκαστον τούτων κατανεμηθέντων εκλογέων".

Η νομοθετική αυτή διάταξη επιβάλλει υποχρέωση γνωστοποίησης, επτά μέρες πριν την ψηφοφορία, με δημοσίευση σε εφημερίδες και με τοιχοκόλληση σε περίοπτο μέρος στην εκλογική περιφέρεια, των στοιχείων που αναφέρονται σ' αυτή. Δίδει ταυτόχρονα διακριτική ευχέρεια στον Έφορο να αποφασίσει, όπως ο ίδιος κρίνει εύλογο, σε ποιές εφημερίδες που κυκλοφορούν στην εκλογική περιφέρεια θα δημοσιευτούν γνωστοποιήσεις.

Ο Γενικός Έφορος Εκλογών άκουσε τις απόψεις του Διευθυντή του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών και έλαβε υπόψη του το περιεχόμενο σχετικού υπομνήματος ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου, 1985, του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου.

Στις 8 Νοεμβρίου, 1985, εξέδωσε Σημείωμα, με το οποίο καθόριζε κριτήρια αναφορικά με τις εφημερίδες στις οποίες θα δημοσιεύονταν οι εκλογικές γνωστοποιήσεις. Την ίδια μέρα ο Γενικός Έφορος Εκλογών, μέσω του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, ανακοίνωσε ότι η δημοσίευση εκλογικών γνωστοποιήσεων στον τύπο, αναφορικά με τις Βουλευτικές Εκλογές της 8ης Δεκεμβρίου, 1985 θα γινόταν μόνον κατόπιν ειδικής εξουσιοδότησης και ότι ο Γενικός Έφορος Εκλογών δεν θα είχε ευθύνη για την καταβολή οποιασδήποτε πληρωμής για τυχόν δημοσίευση των εκλογικών γνωστοποιήσεων χωρίς την ειδική εξουσιοδότηση. 5 10

Την ίδια μέρα - 8 Νοεμβρίου, 1985, όλοι οι Έφοροι ξεχωριστά εξέδωσαν ταυτόσημη απόφαση με βάση το εδάφιο 3 του Άρθρου 27 του Νόμου. Παραθέτω αυτούσια τη σχετική Απόφαση. 15

"Εγώ ο Έφορος Εκλογής..... ασκώντας τις εξουσίες που μου παρέχονται σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 27 των περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμων 1979-1985 καθορίζω τα ακόλουθα κριτήρια σε σχέση με τις δημοσιεύσεις των εκλογικών γνωστοποιήσεων στον Τύπο αναφορικά με τις προσεχείς Βουλευτικές Εκλογές της 8ης Δεκεμβρίου, 1985:- 20 25

(α) Οι εκλογικές γνωστοποιήσεις θα δημοσιεύονται σε όλες τις ημερήσιες και εβδομαδιαίες πολιτικές - ειδησεογραφικές εφημερίδες τόσο πρωινές όσο και απογευματινές που κατά το χρόνο της δημοσίευσής τους έχουν συμπληρώσει τουλάχιστο δωδεκάμηνη ανελλιπή έκδοση. 30

(β) Δεν θεωρούνται ως εβδομαδιαίες οι ακόλουθες εφημερίδες (δηλαδή οι εφημερίδες που ουσιαστικά αποτελούν εβδομαδιαία έκδοση ημερησίων εφημεριών):- 35

Ο Αγών της Δευτέρας

Η Αλήθεια της Δευτέρας 40

Η Ελευθεροτυπία της Δευτέρας

Η Σημερινή της Δευτέρας

Ο Φιλελεύθερος της Δευτέρας

5 Η Χαραυγή της Δευτέρας

(γ) Η αποζημίωση που θα καταβάλλεται στις εβδομαδιαίες εφημερίδες θα ανέρχεται στο 50% του ποσού που θα πληρωθεί στις ημερήσιες εφημερίδες και νοουμένου ότι
10 θα κυκλοφορήσουν την ίδια ημέρα που θα δημοσιεύσουν τις ανωτέρω γνωστοποιήσεις και οι ημερήσιες εφημερίδες.

(δ) Οι δημοσιεύσεις θα γίνουν μόνο στις Ελληνικές εφημερίδες και στις αγγλόφωνες Cyprus Mail και Cyprus
15 Weekly.

2. Διευκρινίζεται ότι η πολιτική - ειδησεογραφική εφημερίδα θεωρείται το έντυπο που εκδίδεται και κυκλοφορεί καθημερινά ή εβδομαδιαία και περιέχει κατά κύριο λόγο
20 ειδήσεις και σχόλια αναφορικά με την τοπική και παγκόσμια επικαιρότητα.

3. Με βάση τα ανωτέρω κριτήρια αποφασίζω όπως οι γνωστοποιήσεις για τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές δοθούν στις ακόλουθες εφημερίδες:-
25

Ημερήσιες:- Αγών , Αλήθεια , Απογευματινή,

30 Ελευθεροτυπία, Νέα, Σημερινή,

Φιλελεύθερος, Χαραυγή, Cyprus Mail

Εβδομαδιαίες:- Ανεξάρτητος, Κήρυκας, Cyprus
35 Weekly.

' Επαρχος

' Εφορος Εκλογής

40 Μελών Της Βουλής των Αντιπροσώπων
για την Εκλογική Περιφέρεια

.....

8 Νοεμβρίου, 1985".

Με κοινή ανακοίνωσή τους, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου, 1985, οι Έφοροι Εκλογών έκαμαν γνωστό ότι η δημοσίευση των εκλογικών γνωστοποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 27(3) τού Νόμου θα γινόταν το Σάββατο, 30 Νοεμβρίου, 1985, στις ημερήσιες εφημερίδες ΑΓΩΝ, ΑΛΗΘΕΙΑ, ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, ΝΕΑ, ΣΗΜΕΡΙΝΗ, ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΧΑΡΑΥΓΗ, CYPRUS MAIL και στις εβδομαδιαίες ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ, ΚΗΡΥΚΑΣ ΚΑΙ CYPRUS WEEKLY, με τον όρο ότι θα κυκλοφορούσαν την ίδια ημέρα. Παρακλήθηκε ο Γενικός Έφορος Εκλογών να ενεργήσει για τη δημοσίευση μέσω του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών στις πιο πάνω εφημερίδες. Τονίζόταν ότι οι μόνες εξουσιοδοτημένες εφημερίδες για την δημοσίευση των εκλογικών γνωστοποιήσεων ήταν οι πιο πάνω και, συνεπώς, ούτε ο Γενικός Έφορος Εκλογών, ούτε οι Έφοροι Εκλογής θα είχαν ευθύνη για την καταβολή οποιασδήποτε πληρωμής για τυχόν δημοσιεύσεις των εκλογικών γνωστοποιήσεων χωρίς τη δική τους εντολή.

Καμιά από τις εφημερίδες που εκδίδουν οι αιτητές στις προσφυγές αυτές δεν εξουσιοδοτήθηκε να δημοσιεύσει τις εκλογικές γνωστοποιήσεις.

Οι αιτητές στις Προσφυγές 61/86, 62/86,85/86,92/86 126/86 και 146/86 δημοσίευσαν τις γνωστοποιήσεις χωρίς εξουσιοδότηση. Υπάρχει ισχυρισμός από τον εκδότη της "Σατιρικής" ότι εξουσιοδοτήθηκε προφορικά από τον Υπουργό Εσωτερικών να προβεί στη δημοσίευση αυτή. Ο Υπουργός Εσωτερικών ήταν αναρμόδιος να δώσει τέτοια εξουσιοδότηση.

Ειδοποιήσεις και τιμολόγια στάληκαν για πληρωμή για τις δημοσιεύσεις αυτές. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών αρνήθηκε την πληρωμή οποιουδήποτε ποσού, γιατί οι δημοσιεύσεις έγιναν χωρίς εξουσιοδότηση.

Οι αιτητές προσβάλλουν την νομιμότητα της απόφασης

5 για τη μη εξουσιοδότηση δημοσίευσης των εκλογικών γνωστοποιήσεων στις εφημερίδες τους. Όλοι οι αιτητές που δημοσίευσαν τις γνωστοποιήσεις - εκτός του αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 20/86 - προσβάλλουν επίσης τη νομιμότητα της άρνησης πληρωμής των τελών για τη δημοσίευση.

Οι λόγοι πάνω στους οποίους βασίζονται είναι:-

10 (α) Τα κριτήρια που τέθηκαν δεν είναι εύλογα, αλλά αυθαίρετα. Η Διοίκηση ενήργησε με υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας.

(β) Τα κριτήρια παραβίαζαν την αρχή της ισότητας.

15 (γ) Αυθαίρετα και με πλάνη κρίθηκε ότι οι εφημερίδες τους δεν ικανοποιούσαν τα καθορισμένα κριτήρια. Η απόφαση ήταν αναίτιολόγητη και δεν έγινε η πρόπευσα έρευνα.

20 Αναφορικά με τη θεραπεία για τη μη πληρωμή θα αναφερθώ πιο κάτω.

25 Με τις προσφυγές αυτές οι αιτητές προσβάλλουν την απόφαση, που εκδόθηκε με τη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας Αρχής, με την οποία καθορίστηκαν τα κριτήρια επιλογής των εφημερίδων και την απόφαση ότι οι εφημερίδες των αιτητών δεν τα ικανοποιούσαν.

30 Η νομιμότητα των κρινόμενων πράξεων θα εξετασθεί με βάση τις αρχές που διέπουν το δικαστικό έλεγχο που ασκεί το Δικαστήριο τούτο, έχοντας υπόψη πως η δικαιοδοσία του είναι μόνο Αναθεωρητική. Εφόσον η κρινόμενη διοικητική πράξη έγινε με άσκηση διακριτικής εξουσίας, θα πρέπει να εξεταστεί με βάση τις αρχές που συνοψίζονται στο "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο Α", Β' έκδοση, του Π.Δ. Δαγτόγλου, και αναφέρονται στη σελ. 127:-

40 "Ο δικαστικός έλεγχος της ασκήσεως της διακριτικής ευχέρειας της διοικήσεως αφορά την εξέταση των εξής σημείων:

(α) αν ο νόμος όντως παρεχώρησε διακριτική ευχέ-

ρεια στην διοίκηση και μάλιστα στο μέτρο που ασκήθηκε.

(β) αν η διοίκηση όντως άσκησε την παραχωρηθείσα ευχέρεια.

5

(γ) αν η διοίκηση διέπραξε 'κακή χρήση' ή 'υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής εξουσίας,' γιατί δεν ετήρησε τα όρια που της έθεσε ο συγκεκριμένος νόμος ή που προκύπτουν από το Σύνταγμα και τις γενικές αρχές του δικαίου.

10

(δ) αν η διοίκηση κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας έκαμε 'κατάχρηση εξουσίας'".

15

(Βλέπε *Charalambos Georghiades and Another v. Republic (Public Service Commission)* (1970) 3 C.L.R. 257, στη σελ. 269, *Soteriadou and Others v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 921 στη σελ. 933, *Republic v. Zachariades* (1986) 3 C.L.R. 852).

20

Οι αιτητές υπόβαλαν ότι σε προηγούμενες εκλογές όλες οι εφημερίδες εξουσιοδοτούνταν να δημοσιεύσουν τις εκλογικές γνωστοποιήσεις, ότι δεν έπρεπε να γίνει η αλλαγή - περιορισμός, ότι ο Νόμος δεν επιτρέπει στην αρμόδια Αρχή να επιβάλλει περιορισμό ή κριτήρια, αλλά επιβάλλει τη δημοσίευση στις εφημερίδες που κυκλοφορούν στην εκλογική περιφέρεια, ότι η Διοίκηση προτίμησε "επαχθή" λύση, ενώ έπρεπε να εξουσιοδοτήσει τη δημοσίευση σε όλες τις εφημερίδες που κυκλοφορούν σε κάθε εκλογική περιφέρεια, και η πληρωμή να είναι ανάλογη με την κυκλοφορία της κάθε μιας.

25

30

Ο Έφορος έχει διακριτική ευχέρεια να δημοσιεύσει τις γνωστοποιήσεις "εις τοιαύτας εφημερίδας, οίας θα έκρινεν εύλογον, κυκλοφορούσας εντός της εκλογικής περιφέρειας τουλάχιστον επτά ημέρας προ της ορισθείσης διά ψηφοφορίαν". Το λεκτικό αυτό επιτρέπει στον Έφορο να ασκήσει διακριτική ευχέρεια για δημοσίευση σε μερικές μόνον εφημερίδες και όχι σε όλες, σε εκείνες τις εφημερίδες που θα έκρινε εύλογο.

35

40

Ο Έφορος κάθε εκλογικής περιφέρειας αυτοδεσμεύτηκε θέτοντας κριτήρια. Η πράξη αυτή είναι ενέργεια ορθή, ενέργεια χρηστής διοίκησης.

5 Το ερώτημα που χρειάζεται απάντηση είναι: Ήταν τα κριτήρια αντικειμενικά και εύλογα;

Ο σκοπός της δημοσίευσης είναι η πληροφόρηση του εκλογικού σώματος. Τα κριτήρια που καθορίστηκαν είναι:
10 "Η εφημερίδα να είναι ημερήσια ή εβδομαδιαία, πολιτική - ειδησεογραφική, που κατά το χρόνο της δημοσίευσης θα έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δωδεκάμηνη ανελλιπή έκδοση."

15 Πολιτική - ειδησεογραφική εφημερίδα θεωρείται έντυπο που περιέχει κατά κύριο λόγο ειδήσεις και σχόλια αναφορικά με την τοπική και παγκόσμια επικαιρότητα.

20 Το Δικαστήριο, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν του από όλα τα μέρη, βρίσκει ότι η Διοίκηση άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια με βάση το Νόμο για το σκοπό που ο νομοθέτης εξουσιοδότησε τη Διοίκηση, ότι τα κριτήρια ήταν εύλογα επιτρεπτά και δεν ήταν αυθαίρετα ή αποτέλεσμα υπέρβασης ή κατάχρησης εξουσίας.

25 Η αρχή της ισότητας είναι καλά εμπεδωμένη στο Κυπριακό Δίκαιο από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας και τη διασφάλισή της με το Άρθρο 28 του Συντάγματος. Το Δικαστήριο αυτό πραγματεύτηκε θέματα αρχής της ισότητας σε πολλές υποθέσεις, μεταξύ των οποίων *Argyris Mikrommatis and The Republic (Minister of Finance and Another)*, 2 R.S.C.C. 125 στη σελ. 131, *Republic (Ministry of Finance) v. Nishan Arakian and Others*
30 (1972) 3 C.L.R. 294, (*Antoniades & Others v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 641, *Papaxenophontos and Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 1037 στη σελ. 1049.

35 Στην πρόσφατη Απόφαση - *The Republic of Cyprus, through the Attorney-General of the Republic and Another v. Maria Christoudhia and Another* (1988) 3 C.L.R. 2622 ειπώθηκε:-
40

"Article 28 of the Constitution safeguards the right of equality and embodies the principle of non-discrimination, which is a fundamental principle in democratic societies. It does not, however, forbid distinctions in treatment which are founded on an objective assessment of essentially different factual circumstances which, being based on the public interest, strike a fair balance between the protection of the interest of the community. Article 28 is violated only when the differentiation is not based on objective and reasonable justification. The existence of such justification must be assessed in relation to the aim and effects of the measure under consideration, regard being had to the principles which normally prevail in democratic societies. Article 28 is likewise violated when it is clearly established that there is no reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim sought to be realized. (See European Court of Human Rights Belgian Linguistic Case. Series A, Volume 6, p.34, paragraph 10, with regard to Article 14 of the European Convention. See, also, *Johnston v. Chief Constable of the Royal Ulster Constabulary* (Case 222/84) C.M.L.R. Volume 47 [1986:3] p.240, paragraphs (18) and (38).

Article 28 of the Constitution was judicially considered in numerous cases, starting from *Argyris Mikrommatis and The Republic (Minister of Finance and Another)*, 2 R.S.C.C. 125, in which it was said at p.131:-

'In the opinion of the Court the terms equal before the law in paragraph 1 of Article 28 does not convey the notion of exact arithmetical equality but it safeguards only against arbitrary differentiations and does not exclude reasonable distinction which have to be made in view of the intrinsic nature of things. Likewise, the term 'discrimination' in paragraph 2 of Article 28 does not exclude reasonable distinctions as aforesaid.'

Bare equality of treatment regardless of the inequality of realities is neither justice nor homage to the constitutional principle. Classification is for governmental or legislative judgment. It ordinarily becomes a judicial question only when it has been drawn and is then subjected

to the relevant constitutional tests. Where objects, persons or transactions essentially dissimilar are treated uniformly, discrimination may result, for, in our view refusal to make a rational classification may itself in some cases operate as denial of equality - (State of **Kerala v. Haji K. Haji Kutty Naha AIR, 1969 SC 378**, as per Shah , J.).

The same principles are enunciated in a number of judgments of the European Court of Human Rights and by the Greek Council of State - (See, inter alia, Decision 3160/76, where it was said:-

Ουχ ήττον δεν αποκλείει η αρχή αυτή την ευρεία ευχέρειαν του νομοθέτου όπως, αναλόγως προς την φύσιν του υπό ρύθμισιν θέματος και εν όψει των εκάστοτε ειδικών συνθηκών, προβαίνει εις την θέσπισιν διακρίσεων δικαιολογουμένων εκ της συνδρομής ειδικών περιπτώσεων η εκ λόγων εξυηρητούντων το γενικόν συμφέρον.'

In Decision 1852/77 we read:-

Επειδή εν τω πλαισίω της διά του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος καθιερουμένης αρχής της ισότητας παρέχεται εις τον νομοθέτην ευρεία ευχέρεια όπως, συντρέχουσών ειδικών εις δεδομένην περίπτωσιν συνθηκών, θεσπίζει, κατά παρέκκλισιν από των γενικώς ισχυόντων, κανόνας ειδικούς βάσει αντικειμενικών κριτηρίων δικαιολογουμένους εκ γενικωτέρου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, τούτο δε πάντως εντός των ακραίων ορίων, πέραν των οποίων η ρύθμισις αντίκειται εις το κοινόν περί δικαίου συναίσθημα.'

In the case of *City of Cleburned, Texas, et al., Petitioners v. Cleburne Living Center, Inc. et al.* 473 US 432 87, L. Ed 2d 313, it was said at p. 440:-

'..... the Courts have themselves devised standards for determining the validity of state legislation or other official action that is challenged as denying equal protection. The general rule is that legislation is

presumed to be valid and will be sustained if the classification drawn by the statute is rationally related to a legitimate state interest When social or economic legislation is at issue, the Equal Protection Clause allows the States wide latitude' ". 5

Έχοντας υπόψη μου τα πιο πάνω κριτήρια, βρίσκω ότι η ρύθμιση του θέματος της δημοσίευσης έγινε με βάση αντικειμενικά κριτήρια και η διαφορετική μεταχείριση ήταν εύλογα και αντικειμενικά δικαιολογημένη, με βάση τα περιστατικά της υπόθεσης. 10

Η Διοίκηση έκρινε ότι καμιά από τις εφημερίδες των αιτητών δεν ικανοποιούσε τα κριτήρια που τέθηκαν για τους πιο κάτω λόγους:- 15

Προσφυγή Αρ. 2086:

Η Εφημερίδα "Εθνικός Φύλακας" είναι μηνιαία. 20

Προσφυγή Αρ. 61/86

Η εφημερίδα "Κόσμος των Σπόρ" είναι αποκλειστικά αθλητική εφημερίδα. 25

Προσφυγή Αρ. 62/86:

Η εφημερίδα "Το Τριφύλλι" είναι αποκλειστικά αθλητική εφημερίδα. 30

Προσφυγή Αρ. 85/86:

Η εφημερίδα "Σατιρική" δεν είναι πολιτική- ειδησεογραφική εφημερίδα και δεν είχε κατά τον ουσιώδη χρόνο δωδεκάμηνη ανελλιπή έκδοση γιατί διέκοψε την κυκλοφορία της το Δεκέμβριο του 1983 μέχρι τον Ιούνιο του 1985. 35

Προσφυγή Αρ. 92/86:

Η εφημερίδα "Αθλητικό Βήμα" είναι αποκλειστικά αθλητική εφημερίδα. 40

Προσφυγή Αρ.126/86:

Η εφημερίδα "Νεολαία" ασχολείται με νεανικά θέματα και δεν είναι ειδησεογραφική εφημερίδα.

5

Προσφυγή Αρ. 146/86:

10 Η εφημερίδα "Γυναίκα" αρχισε να εκδίδεται στις 28 Απριλίου, 1985, σαν εβδομαδιαία εφημερίδα και ως εκ τούτου δεν είχε δωδεκάμηνη ανελλιπή έκδοση. Δεν είναι επίσης πολιτική και ειδησεογραφική εφημερίδα..

15 Για την εφημερίδα "Σατιρική", οι καθ' ων η αίτηση παραδέχτηκαν στο Δικαστήριο ότι είναι πολιτική- ειδησεογραφική εφημερίδα. Είναι γεγονός αναντίλεκτο ότι η εφημερίδα "Σατιρική" εκδιδόταν για πολλά χρόνια. Διάκοψε την κυκλοφορίαν της τον Δεκέμβριον του 1983 και επανεκδόθηκε τον Ιούνιο του 1985. Στις 30 Νοεμβρίου, 1985, δεν είχε δωδεκάμηνη ανελλιπή έκδοση.

20

Παρουσιάστηκαν ένορκες δηλώσεις αναφορικά με το χαρακτηρισμό ορισμένων από τις εφημερίδες σαν μη πολιτικών - ειδησεογραφικών.

25

30 Αφού έλαβα υπόψη μου όλα τα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των ενόρκων ομολογιών, που κατατέθηκαν σε ορισμένες προσφυγές, και αφού εξέτασα τα έντυπα των εφημερίδων που παρουσιάστηκαν ως τεκμήρια βρίσκω ότι η αιτιολογία είναι πρόδηλη. Η Διοίκηση δεν ξεπέρασε τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας και οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ήταν εύλογα επιτρεπτές. Το Δικαστήριο δεν επιτρέπεται να υποκαταστήσει τη γνώμη του στη θέση της γνώμης της Διοίκησης.

35

Στις προσφυγές 61/86, 62/86, 85/86, 92/86, 126/86 και 146/86 προσβάλλεται η άρνηση πληρωμής τελών για δημοσίευση των εκλογικών γνωστοποιήσεων.

40

Τα γεγονότα έχουν εκτεθεί. Οι αιτητές δημοσίευσαν χωρίς εξουσιοδότηση. Ζήτησαν πληρωμή και η Διοίκηση αρνήθηκε. Προκύπτουν τα πιο κάτω ζητήματα:-

1. Αν η προσβαλλόμενη πράξη αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη διοικητικής αρχής.

2. Αν είναι μόνο χρηματική απαίτηση.

5

Η απαίτηση των αιτητών ήταν πληρωμή οφειλόμενου ποσού. Δεν υπάρχει εκτελεστή διοικητική πράξη, αλλά μόνο άρνηση πληρωμής αποδοχών προς τους αιτητές. Το θέμα ρυθμίστηκε με την απόφαση που καθόρισε τα κριτήρια και την απόφαση ότι οι εφημερίδες των αιτητών δεν τα ικανοποιούσαν. Η πληρωμή είναι υλική εκτέλεση και όχι διοικητική πράξη.

10

Οι αιτητές με βάση την παράγραφο 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος θα μπορούσαν να προσφύγουν στο Επαρχιακό Δικαστήριο αν δύο προϋποθέσεις ικανοποιούσαν:-

15

(α) Έκδοση ακυρωτικής απόφασης της διοικητικής πράξης από το Ανώτατο Δικαστήριο.

20

(β) Μη συμμόρφωση της Διοίκησης με την ακυρωτική πράξη.

Η προσβαλλόμενη πράξη της άρνησης πληρωμής είναι εκτός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου τούτου (Βλέπε Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας (1931) 188/31, σελ. 582, 249/31 σελ. 759, (1932) 15/32 σελ. 51, *Mavrogenis v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1140, 1146.).

25

Για τους πιο πάνω λόγους, όλες οι προσφυγές αποτυγχάνουν.

Οι προσβαλλόμενες διοικητικές πράξεις επικυρώνονται.

30

Καμιά διαταγή ως προς τα έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.